

Responsnota met betrekking tot de ingebrachte zienswijzen tegen de ontwerpomgevingsvergunningen/ontwerpverklaringen van geen bedenkingen zonnepark Snelle Loop/Liesvelden en Blauwe Poort

1. Inleiding

In de voorliggende nota wordt verslag gedaan van de terinzagelegging van de ontwerp-omgevingsvergunningen en ontwerpverklaringen van geen bedenkingen (ontwerp-vvvgb) voor de aanleg en/of bouw en het gebruik van het zonnepark Snelle Loop/Liesvelden en voor zonnepark Blauwe Poort, elk voor een periode van 25 jaar.

Op 21 juli 2020 hebben wij van Lightsource Renewable Energy Netherlands Development B.V. te Amsterdam (ontwikkelaar) een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen voor het afwijken van het bestemmingsplan. Het gaat hier om het realiseren van **zonneweide Liesvelden (Snelle Loop)**; Op 5 oktober 2020 is de aanvraag aangevuld voor de activiteit 'bouwen'.

- OLO nummer : 5452709
- Dossiernummer : HZ_WABO-2020-10188
- Adres : (nabij) Putweg 2 te Beek en Donk

Op 15 september 2020 hebben wij van Zonneweide De Blauwe Poort B.V. te Oosterbeek een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen voor zowel het onderdeel Bouwen als voor het Afwijken van het bestemmingsplan. Het gaat om het realiseren van **zonneweide Blauwe Poort** gelegen nabij de Middenweg/ Boerdonkseweg-Noord te Beek en Donk.

- OLO nummer : 5452709
- Dossiernummer : HZ_WABO-2020-11665
- Adres : Middenweg/ Boerdonkseweg-Noord te Beek en Donk

Er is sprake van de uitgebreide voorbereidingsprocedure in het kader van de Algemene wet bestuursrecht (maximale behandeltermijn 26 weken).

Paragraaf 2 geeft een overzicht van de publicaties en in paragraaf 3 is een overzicht van de ontvangen zienswijzen opgenomen en de reactie hierop van de gemeente Laarbeek.

2. Publicaties

De bekendmakingen (per zonnepark 1) van de terinzagelegging van de ontwerpomgevingsvergunningen en de ontwerpverklaringen van geen bedenkingen voor zonnepark en voor zonnepark de Snelle Loop/Liesvelden zijn op donderdag 8 oktober 2020 gepubliceerd op de gemeentepagina in 'Mooi Laarbeek' en op de gemeentelijke website, en op 13 oktober 2020 in de Staatscourant.

Deze ontwerpbesluiten hebben gedurende zes weken ter inzage gelegen (van 8 oktober t/m 18 november 2020). Daarbij is mededeling gedaan van de bevoegdheid voor een ieder gedurende de termijn van terinzagelegging schriftelijk dan wel mondeling een zienswijze kenbaar te maken tegen de twee genoemde ontwerpbesluiten (ontwerpomgevingsvergunning/ontwerpverklaring van geen bedenkingen) per zonnepark.

3. Zienswijzen

De volgende zienswijzen zijn ingekomen. Deze zienswijzen zijn als ontvankelijk aangemerkt (en binnen de gestelde termijn voor het indienen van een zienswijze ontvangen).

De volgende reclamanten hebben een zienswijze kenbaar gemaakt (per zonnepark gegroepeerd):

Onderstaand wordt samenvattend de ingebrachte zienswijze weergegeven en aansluitend van een reactie voorzien. In het kader van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) zijn de NAW gegevens van de indieners van een zienswijze in deze nota geanonimiseerd. Bedrijven (Besloten en Naamloze Vennootschappen) en overheidsinstanties zijn hiervan uitgezonderd en zij mogen wel bij naam en toenaam worden genoemd. In deze zienswijze nota betreft het de zienswijze onder 6 (zienswijze overheidsinstantie waterschap Aa en Maas).

Zonnepark Liesvelden

1. Indiener 1

Zienswijze 1

- A. Bij de stukken zit een aanvraagformulier, ingediend op 21 juli 2020, met de naam 'Zonneweide Esper Loop'. Ook is een aanvraagformulier bijgevoegd, ingediend op 5 oktober 2020, met de naam 'Zonneweide Snelle Loop'. Eerstgenoemde aanvraag is een aanvraag voor 'handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening', laatstgenoemde aanvraag is een aanvraag voor 'Bouwen'. Op beide aanvraagformulieren wordt als locatie-aanduiding het perceel F.3033 genoemd, maar de ontwerp-beschikking betreft ook perceel F.2670. De vraag is of dit correct is?
- B. Is de landschappelijke inpassing al uitgewerkt of heeft dit nog een akkoord? Pagina 7 van de ontwerp-beschikking stelt onder punt 1.1.19: eigendom evz gaat naar waterschap, de gemeente en het waterschap maken voor deze zone samen een inrichtingsplan. Maar in de ruimtelijke onderbouwing staat al een inpassingsplan, welke status heeft dit dan? In de aanvraag staat dat Waterschap Aa en Maas de randzones gaat inrichten, maar geldt dat ook voor bijvoorbeeld het struweel aan de zuidzijde? Zo niet, hoe is dan verzekerd dat deze daadwerkelijk wordt aangeplant?

Indiener kan zich niet aan de indruk onttrekken dat bij de landschappelijke inpassing alleen gekeken is naar de ecologische verbindingszone, maar voor indiener van deze zienswijze is de inpassing in zuidelijke richting juist het belangrijkste, in verband met diens woongenot. Het beïnvloedt zijn uitzicht. In het inpassingsplan is een struweel getekend, maar er is geen inzicht gegeven in de omvang van het struweel. Hoe ziet dit eruit, in welke mate biedt dit visuele bescherming in zuidelijke richting? Zijn er afspraken gemaakt over de hoogte van de beplanting, ook bij aanplant? Aangezien de looptijd van het project 25 jaar is, is het van belang dat beplanting meteen zoveel mogelijk volgroeid is. Het moet niet zo zijn dat we eerst vijf jaar tegen twijggjes aankijken. Betreft het wintervaste beplanting of verliest het zijn blad in de winter? In het laatste geval kijken we nog steeds zes maanden per jaar tegen de zonnepanelen aan.

- C. Hoe krijgt de participatie met de omgeving vorm? Er wordt in de zienswijze verwezen naar de diverse documenten zoals de ontwerp-beschikking (pagina 14) en de ruimtelijke onderbouwing.
- D. Hoe zijn afspraken over maatschappelijke meerwaarde en procesparticipatie vastgesteld, zodat voldaan wordt aan de voorwaarde voor het verlenen van de verklaring van geen bedenkingen?

Reactie zienswijze 1

A. Over deze zienswijze merken wij het volgende op:

De aanvraag is op 21 juli 2020 ingediend onder de naam 'Zonneweide Esper Loop' voor activiteit handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening. Op 5 oktober 2020 heeft de initiatiefnemer de aanvraag aangevuld met de activiteit bouwen. Aangezien de aangrenzende waterloop niet de Esper Loop heet, maar de Snelle Loop, heeft de initiatiefnemer tijdens de behandeling van de aanvraag de naam gewijzigd naar 'Zonneweide Snelle Loop'. In het voortraject en bij de behandeling van de ontwerp VVGB had deze zonneweide de naam 'Zonneweide Liesvelden'. Zodoende is in de ontwerpbesluitbeschikking gekozen voor de naam 'Zonneweide Liesvelden (Snelle Loop)'.

Op beide aanvraagformulieren is bij de locatieomschrijving het perceel met de kadastrale aanduiding gemeente Beek en Donk, sectie F, nummer 3033 genoemd. Ook is bij de specifieke locatie op het aanvraagformulier voor het handelen in strijd met de regels ruimtelijke ordening het perceel met de kadastrale aanduiding gemeente Beek en Donk, sectie F, nummer 2670 genoemd. In de ruimtelijke onderbouwing worden de volgende percelen genoemd sectie F, nummer 2001, 2670 en 3033. Het perceel waar de zonneweide is beoogd, waar de bouwactiviteiten plaatsvinden, staat kadastraal bekend als gemeente Beek en Donk, sectie F, perceelnummer 3033. Het totale besluitgebied omvat mede de percelen 2001 en 2670, maar deze gronden worden benut ten behoeve van de landschappelijke inpassing.

We achten de zienswijze daarmee deels gegrond. In de benoeming van de kadastrale percelen ontbrak in de ontwerpbesluitbeschikking het perceel met kadastrale aanduiding gemeente Beek en Donk, sectie F, nummer 2001. Deze zal dan ook in de definitieve beschikking opgenomen worden.

In de 'Ruimtelijke onderbouwing Zonneweide Snelle Loop d.d. 30-09-2020' met bijlagen zijn alle eerdergenoemde percelen opgenomen. Zodoende is er, ondanks dat de initiatiefnemer niet alle percelen op het aanvraagformulier heeft benoemd, een correcte beoordeling op het plan met alle betrokken percelen uitgevoerd. We achten dit onderdeel van de zienswijze ongegrond.

B. Over deze zienswijze merken wij het volgende op:

Er moet onderscheid gemaakt worden in plegen van een verplichte landschappelijke inpassing in het kader van de provinciale Interim omgevingsverordening, ten behoeve van ruimtelijke projecten, en de landschappelijke inrichting die daar bovenop nog gepleegd zal worden in samenspraak van ontwikkelaar met het waterschap Aa en Maas en in afstemming ook met andere participanten zoals omwonenden en de Heemkundekring. Nb dit is geen limitatieve lijst.

Landschappelijke inpassing ruimtelijk project (aanvraag omgevingsvergunning)

In het kader van de beoordeling van de aanvraag omgevingsvergunning voor wat betreft het onderdeel 'afwijken bestemmingsplan' stelt de provincie eisen aan de landschappelijke inpassing van ruimtelijke projecten ter verbetering van de kwaliteit van het buitengebied (artikel 3.9 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant). In ons bestemmingsplan Buitengebied en het Landschapsontwikkelingsplan Laarbeek (2003) hebben we ter uitvoering van de provinciale bepalingen de randvoorwaarden (per landschapstype nader uitgewerkt). Wij hebben beoordeeld dat het landschappelijk inpassingsplan (behorende bij de aanvraag omgevingsvergunning als ook bij het daarop gebaseerde besluit) voldoet aan onze randvoorwaarden. De landschappelijke inpassing betreft overigens niet alleen het realiseren van de aanplant maar ook het in stand houden/het beheer van de landschappelijke inpassing. In het landschappelijk inpassingsplan behorende bij de (ontwerp-)omgevingsvergunning (d.d. 28-5-2020, projectnummer BRO: P02554) wordt door ontwikkelaar verder uiteengezet welke planten/struiken worden gehanteerd en welke aanplanhoogte per soort zal gelden. Verwezen wordt naar deze bijlage en naar de anterieure overeenkomst die tussen gemeente en ontwikkelaar wordt gesloten. In artikel 8.1 en verder van die anterieure

overeenkomst zijn bepalingen opgenomen onder het kopje locatie eisen. U kunt dan denken aan het opnemen van een bepaling van een uiterste termijn waarbinnen de landschappelijke inpassing ten uitvoer moet zijn gebracht. Op het niet naleven van deze en andere bepalingen uit de anterieure overeenkomst staat een boete en hierop zal gehandhaafd worden, bijzondere (weers)omstandigheden daargelaten.

Maatschappelijke meerwaarde/landschappelijke inpassing Samenwerkingsovereenkomst

Naast de beoordeling van de aanvraag omgevingsvergunning (en van de bijbehorende ruimtelijke onderbouwing/bijbehorende onderzoeksrapporten) hebben we ook randvoorwaarden opgenomen in de in 2019 door de raad vastgestelde 'Visie Grootschalige opwek duurzame energie in Laarbeek' (hierna genoemd Visie/Visie Grootschalige Opwek) zoals de maatschappelijke meerwaarde van een project (hoofdstuk 4 uit de visie). Daarin wordt verwezen naar de provinciale Verordening ruimte die intussen is vervangen door de Interim Omgevingsverordening ruimte Noord-Brabant.

In artikel 3.41 uit deze verordening staat dat binnen het landelijk gebied nieuwvestiging mogelijk is van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie als:

- a. Uit onderzoek blijkt dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in Stedelijk gebied, op bestaande bouwpercelen en rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van windenergie onvoldoende is;
Reactie: Uit de concept-RES (Regionale EnergieStrategie) van de Metropoolregio Eindhoven (het MRE) blijkt dat het aandeel zon op dak en/zon in het gebouwde gebied ontoereikend zijn om zon in het landelijk gebied uit te sluiten.
- b. De nieuwvestiging past in het onderzoek naar geschikte locaties voor zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, gelet op zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit;
- c. De ontwikkeling qua omvang inpasbaar is in de omgeving;
- d. De ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft;

Reactie b t/m d:

De gemeente beoordeelt de landschappelijke inpassing als goed, omdat het project wordt omgeven door een nieuw in te richten EVZ. Aan de zuidzijde van het project is de beoogde inpassing voldoende maar kan er meer worden gevarieerd.

Op één punt voldoet de aanvraag niet aan de door de gemeente opgestelde visie, en dat is de grootte van het park. De aanvraag voorziet in een park van 17 hectare, waar in dit gebied een maximum geldt van 12 hectare. De gemeente heeft voor deze aanvraag een uitzondering gemaakt, omdat het plangebied een logische contour is tussen de beken en de weg, waar nauwelijks andere activiteiten kunnen plaatsvinden bij een kleinere uitvoering van het plan. Daarnaast valt het in het zoekgebied RES, waar een extra inspanning van gemeenten wordt verwacht, en zorgt de extra oppervlakte niet voor meer visuele verstoring vanwege de zeer afgelegen locatie en de insluiting door de nieuwe EVZ.

De maatschappelijke meerwaarde in de vorm van de ruimtelijke kwaliteit van het plan is zeer groot te noemen. Maar duidelijk moge zijn dat middels overleg met de omgeving ook de landschappelijke inpassing verder bevorderd zal moeten worden.

- e. de ontwikkeling op regionaal niveau is afgestemd met omliggende gemeenten en de netwerkbeheerder, gelet op de ontwikkeling van overige duurzame energie initiatieven in de omgeving.

Reactie e:

In overleg met gemeenten binnen de MRE-regio zijn in het kader van de opgestelde RES per gemeente afspraken gemaakt over de te vervullen duurzaamheidsopgave (onder andere het opwekken van duurzame energie). Daarnaast worden projecten op projectbasis met andere gemeenten afgestemd, zeker als het gaat om een buurgemeente aangezien de realisatie van een zonnepark invloed kan hebben op het woon- en leefgenot van bewoners uit aanpalende gemeenten.

Alle ontwikkelaars zijn tenslotte verantwoordelijk (geweest) voor het krijgen van toestemming van de netbeheerder om aan te kunnen sluiten op het netwerk van Enexis/TenneT al moet eerlijkheidshalve erkend worden dat het capaciteitsprobleem weliswaar een aandachtspunt is maar nog geen belemmering lijkt te zijn voor onderhavig zonnepark. De ontwikkelaar van zonnepark Snelle Loop/Liesvelden heeft aangegeven een overeenkomst met de netbeheerder te hebben gesloten. Het is aan ontwikkelaar om hier verdere uitvoering aan te geven.

Op grond van de samenwerkingsovereenkomst (die aan het raadsvoorstel ter behandeling door de raad van 19 november 2020 is bijgesloten), die gesloten is tussen de gemeente en ontwikkelaar, wordt onder artikel 3.1 en verder (onder het kopje procesparticipatie ontwikkelaar opgedragen) dat hij de omgeving betreft bij de planvorming, (verdere landschappelijke inpassing binnen het plangebied en inzet van de baten (financiële participatie) in de vorm van een omgevingsfonds (in het raadsvoorstel wordt dit de bestemmingsreserve "Rendement Grootchalige Opwek" genoemd). De onttrekking uit deze reserve zal alleen aan de gemeenschap/omgeving van zonne- of windparken ten goede komen in het kader van participatie en maatschappelijke meerwaarde zoals verwoord in de Visie grootschalige opwek duurzame energie in Laarbeek (2019). In de eerste helft van 2021 zal er voor de beoordeling van projecten een uitvoeringskader worden opgesteld. Deze tijd hebben we omdat het vullen van dit fonds/deze reserve gebaseerd is op de opgewekte stroom na afloop van van elk boekjaar waarin het park operationeel is geweest. De verwachting is dat niet eerder dan in 2022 of 2023 dit fonds/deze reserve voor het eerst gevuld zal worden. U zult, net als andere omwonenden en als diverse instanties, nauwlettend hierbij betrokken worden. Want een zonnepark is niet van de gemeente maar van ons allemaal.

Voor wat betreft de inrichting van de Ecologische Verbindingszone en de uitvoering van het beekherstel is Waterschap Aa en Maas samen met de gemeente aan zet. Nadat de vergunning voor de zonneweide is verleend worden de gronden aan het waterschap overgedragen. Daarmee is de daadwerkelijke realisatie van de EVZ en het beekherstel geborgd. Waterschap en gemeente zullen een inrichtingsplan opstellen en betrekken daar ook de omgeving en andere belanghebbende stakeholders bij (IVN, Heemkundekring).

- C. Het kader voor alle vormen van participatie is vastgelegd in onze Visie Grootchalige Opwek. In hoofdstuk 2 worden de volgende 4 typen randvoorwaarden genoemd:
1. **Voorwaarden voor landschappelijke inpassing:** welke typen landschappen in de gemeente zijn überhaupt geschikt voor het accommoderen van grootschalige opwek van duurzame energie, en welke nadere voorwaarden worden gesteld voor inpassing in elk landschapstype.
 2. **Voorwaarden voor maatschappelijke meerwaarde:** projecten moeten zodanig worden vormgegeven dat de inwoners van Laarbeek ervan profiteren. Dat betekent dat er een bijdrage moet worden geleverd aan de ruimtelijke kwaliteit en dat er (financieel) voordeel moet ontstaan voor omwonenden.
 3. **Participatievoorwaarden:** participatie gaat zowel over het betrekken van bewoners bij de voorbereiding, plan- en besluitvorming van het project, als over het bieden van de mogelijkheid om (financieel) in het project zelf te participeren.
 4. **Procedurele en technische voorwaarden:** deze voorwaarden hebben betrekking op de te doorlopen procedures in de voorbereiding, het verloop en de beëindiging van een project, en gaan in op technische (veiligheids-)eisen van het project.

Bij het verlenen van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen op 27 augustus 2020 heeft de raad van onze gemeente nadrukkelijk gesteld dat zij alleen tot het verlenen van een definitieve verklaring van geen bedenkingen zou overgaan als in de dan nog op te stellen samenwerkingsovereenkomsten (en de daar deel van uitmakende

communicatie- en participatieplannen) participatie goed geborgd wordt zodat ook de omgeving en de bewoners aldaar profiteren van de aanwezigheid van een zonnepark.

De samenwerkingsovereenkomst en het communicatieplan zijn nu gereed. Verwezen wordt naar het bepaalde in de artikelen 3 en 4 van deze samenwerkingsovereenkomst (SOK) en naar de bijlage van de SOK (in de vorm van het 'communicatie- en participatieplan'). Daaruit blijkt dat aan alle genoemde 4 randvoorwaarden voldaan wordt.

Net als bij de anterieure overeenkomst geldt ook hier dat op het niet naleven van de bepalingen uit de SOK een boete opgelegd kan worden door de gemeente.

Wij denken dat met deze samenwerkingsovereenkomst een goede uitgangssituatie is geschapen om enerzijds de participatie van de omgeving bij dit plan (meepraten over de ontwikkeling en uitvoering van het plan) te bevorderen en anderzijds om de omgeving nadrukkelijk mee te kunnen laten profiteren van de aanwezigheid van een zonnepark (financiële participatie). Dat laat onverlet dat alle partijen (gemeente, ontwikkelaar maar zeker ook omwonenden en organisaties zoals waterschap, Stichting platform duurzaam Laarbeek, de Heemkundekring) een rol hebben in de nadere uitwerking en verdere verfraaiing de plannen. Het plan moet niet een plan van de gemeente of van de ontwikkelaar zijn maar uiteindelijk een plan zijn en worden waarin iedereen zijn inbreng heeft gehad en dus van ons allen is. Niet iedereen zal voor de volle 100% tevreden gesteld kunnen worden maar door naar elkaar te luisteren en het meervoudig gebruik van gronden te stimuleren kunnen we samen in de toekomst een heel eind komen.

Door de coronacrisis is de start van het participatietraject moeilijk geweest. De eerste digitale bijeenkomst heeft intussen plaatsgevonden. Dit is nog maar het begin van meer overleg tussen alle partijen. Wanneer de situatie m.b.t. corona het toelaat, zal de ontwikkelaar ook middels fysieke bijeenkomsten de partijen en inwoners uit de omgeving bij zijn plannen dienen te betrekken. De kaders zijn geschapen, nu de nadere uitwerking nog!

In een nog op te stellen profijtplan worden de uitkomsten uit de omgevingsdialoog (zoals beschreven in het communicatie- en participatieplan) door de ontwikkelaar vastgelegd. Het geeft inzicht in de invulling van financiële participatie, en de uitkomsten uit de gesprekken met de omgeving. Onder andere hoe meerwaarde wordt geleverd aan de leefomgeving. Het profijtplan wordt uiterlijk maart 2021 opgeleverd door de ontwikkelaar ter goedkeuring van de gemeente

- D. Zie reactie onder C, verwijzend ook naar de genoemde samenwerkingsovereenkomst en het daartoe behorende communicatie- en participatieplan.

Conclusie reactie zienswijze 1:

Deze zienswijze is deels gegrond en leidt tot een aanpassing van de definitieve omgevingsvergunning ten opzichte van het ontwerp.

In de benoeming van de kadastrale percelen ontbrak in de ontwerpbeschikking (ontwerpomgevingsvergunning) het perceel met kadastrale aanduiding gemeente Beek en Donk, sectie F, nummer 2001 (zie reactie onder A). Deze zal dan ook in de definitieve beschikking opgenomen worden.

2. Indiener 2

Zienswijze 2

Algemeen

Zonnepark Liesvelden/Snelle Loop komt op circa 50 meter van de perceelsgrens van indiener van de zienswijze te liggen en op circa 400 meter van zijn woning. Indiener wordt vertegenwoordigd door (NAAM) Rechtsbijstand.

- A. Indiener geeft aan een melkveehouderij te hebben en zijn stroom afkomstig van zonnepanelen op zijn agrarisch bijgebouw) niet terug kan leveren omdat het net volgens de netbeheerder (Enexis) het niet aan zou kunnen (transportschaarste). Het is voor deze indiener dan ook onbegrijpelijk dat dan wel medewerking wordt verleend aan de realisatie van dit zonnepark met een oppervlakte van 18 hectare, temeer omdat daarmee zijn positie (op het vlak van teruglevering) nog eens extra ondermijnd wordt.

Clïënt is van oordeel dat eerst naar bestaande opties moet worden gekeken alvorens hiervoor, ook nog in afwijking van het bestemmingsplan, elders ruimte wordt gebruikt. Verder vraagt hij zich af in hoeverre de beoogde capaciteit die gegenereerd wordt door het zonnepark ook daadwerkelijk door de energieleveranciers ontvangen kan worden. Vaak is er immers sprake van overcapaciteit.

- B. Indiener geeft aan vanuit zijn woning nu een vrij uitzicht te hebben over de weilanden. Door de realisatie van een zonnepark (op 400 meter van de woning) vervalt dat weidse uitzicht. Ook het landschappelijk inpassen van het zonnepark leidt tot een inbreuk op de bestaande situatie voor indiener (weids uitzicht). Tenslotte vraagt indiener zich af wie verantwoordelijk is voor het onderhoud van de beplanting (als opgenomen in het landschappelijk inpassingsplan). Hij is enerzijds bevreesd dat de beplanting in het begin erg laag zal zijn en verder dat indien het onderhoud onvoldoende plaats vindt later onkruid en allerlei andere gewassen tot overwoekering van het plangebied en daarbuiten zal kunnen leiden.
- C. Met indiener is (nog) geen contact gezocht. Andere omwonenden hebben volgens indiener al wél een aanbod gehad ter compensatie. Hij heeft moeite met het feit dat met hem geen contact is opgenomen terwijl hij met zijn bedrijf meer stroom afneemt dan alle omliggende particuliere huishoudens bij elkaar.

Reactie zienswijze 2

- A. Nederland heeft scherpe doelstellingen gesteld omtrent opwek van duurzame energie. Als we als gemeente willen voldoen aan de doelstelling om in 2030 minstens 50% van het elektriciteitsverbruik duurzaam en lokaal op te wekken, dan is het niet voldoende om alle daken vol te leggen met zonnepanelen, nog los van de vraag óf alle daken technisch geschikt zijn voor de aanleg van zonnepanelen. Ook andere energieprojecten, zoals zonneparken, zijn in de toekomst nodig om te voorzien in voldoende duurzame elektriciteit.

Om die reden heeft de gemeente een pilot opgezet, als onderdeel van de visie op grootschalige opwek van duurzame energie in Laarbeek. Deze visie is vastgesteld op 3 oktober 2019. Op dat moment was er nog geen sprake van schaarste op het elektriciteitsnet en werd dit ook nog niet voorzien. De pilot, waar dit zonnepark onderdeel van uitmaakt, heeft als doel om te leren hoe de gemeente op een goede manier regie kan voeren op de ontwikkeling van energieprojecten, waaronder ook zonneparken. In de nabije toekomst verwachten we dat het aantal energieprojecten snel zal toenemen. We willen als gemeente kunnen sturen op een goede landschappelijke inpassing, maatschappelijke meerwaarde, goede financiële en procesparticipatie en een overzichtelijke procedure. Daarvoor is de pilot opgezet. Het plan Liesvelden (Snelle Loop) maakt deel uit van deze pilot die door de gemeente Laarbeek is opgezet in de visie op grootschalige opwek van duurzame energie in Laarbeek (d.d. 3 oktober 2019).

De visie en daarmee ook de pilot wordt in het eerste kwartaal van 2021 geëvalueerd en herzien. Hierin wordt ook de huidige schaarste op het elektriciteitsnet meegenomen. Dit heeft echter geen invloed op de projecten die binnen de huidige pilot voldoen aan de voorwaarden.

Het project Liesvelden (Snelle Loop) heeft al enige tijd een offerte uitstaan bij Enexis. Het traject is in gang gezet in januari 2020, en heeft daarmee een reservering op het netwerk. De gemeente heeft verder geen invloed op de offertes die Enexis uitgeeft aan initiatiefnemers en kan daarin geen voorkeur voor zon op dak aangeven. Enexis past het verdelingsmechanisme 'wie het eerst komt, die het eerst maalt' toe bij schaarste. Immers, op grond van artikel 24, eerste lid, Elektriciteitswet 1998 is de netbeheerder verplicht om degene die daarom verzoekt een aanbod te doen om ten behoeve van de verzoeker transport van elektriciteit uit te voeren. In het tweede lid is een uitzondering op deze verplichting opgenomen voor zover de netbeheerder voor het gevraagde transport redelijkerwijs geen capaciteit ter beschikking heeft. Volgens het derde lid moet de netbeheerder zich onthouden van iedere vorm van discriminatie tussen degenen jegens wie de verplichting van het eerste lid geldt. Het verdelingsmechanisme is ingevoerd naar aanleiding van het derde lid, om iedere vorm van discriminatie te voorkomen.

- B. In het kader van een goede ruimtelijke ordening (in acht te nemen bij een aanvraag omgevingsvergunning waar sprake is van het buitenplans afwijken van het bestemmingsplan) wordt getoetst op aspecten zoals natuurwaarden, biodiversiteit en moet een zonnepark landschappelijk worden ingepast (dit wordt in volksmond ook wel de minimale variant genoemd). En dit zijn verplichtingen waar een ontwikkelaar zich aan heeft te houden. In de definitieve omgevingsvergunning en in de met de ontwikkelaar overeengekomen anterieure overeenkomst wordt een termijn voor het uiterlijk realiseren van de landschappelijke inpassing genoemd (uiterlijk binnen 1 jaar na het realiseren van het zonnepark) maar ook blijft ontwikkelaar verantwoordelijk voor de instandhouding en het beheer van de landschappelijke inpassing. Indien dat niet of onvoldoende gebeurt zal ontwikkelaar hierop worden aangesproken dit alsnog in orde te brengen en zo nodig wordt handhavend opgetreden.

Zonder goed landschappelijk inpassingsplan mag een omgevingsvergunning ook niet worden verstrekt. Het inpassingsplan is voor dat doel als voldoende (robuust) beoordeeld. In een anterieure overeenkomst wordt de realisatie en het in standhouden van de landschappelijke inpassing geborgd en op de naleving ervan wordt gecontroleerd en zo nodig handhavend opgetreden.

Bovenop de wettelijke eisen hebben we nadere randvoorwaarden opgenomen in de Visie Grootchalige Opwek van Duurzame Energie (door de raad op 3 oktober 2019 vastgesteld) voor zonne- en windparken.

Hoofdstuk 4 van deze Visie zoomt in op de landschappelijke inpassing van zonneparken. Er wordt onder meer gekeken naar het landschapstype. Is dat geschikt voor zonneparken en zo ja op welke wijze kan het plan worden ingepast rekening houdend met het daar geldende landschapstype, de locatie van het zonnepark en de omvang. Daarnaast worden plannen getoetst aan het aspect meervoudig gebruik. Het project zet uiteen of en hoe er sprake is van meervoudig ruimtegebruik en hoe dit aansluit op de kernkwaliteiten het landschap, bijvoorbeeld door natuurontwikkeling, waterretentie, recreatie, de versterking van landschappelijke structuren, het versterken van een Ecologische verbindingszone (EVZ) en het toekomstig gebruik.

Deze randvoorwaarden gaan verder dan de randvoorwaarden die op grond van de ruimtelijke regelgeving (Wabo, Wet ruimtelijke ordening) ten aanzien van een aanvraag omgevingsvergunning worden gesteld (vandaar dat in die situatie gesproken wordt van een minimale variant).

In de samenwerkingsovereenkomst en bijbehorend communicatie- en participatieplan zijn voorschriften opgenomen om het betrekken van omwonenden en belangenorganisaties zoals Stichting Platform Duurzaam Laarbeek, de Heemkundekring, IVN Laarbeek, het Waterschap, enzovoorts op te nemen. De doelstelling is om in overleg met elkaar en rekening houdend met elkaars belangen het meervoudig gebruik en de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied verder vorm te geven. Daarbij geldt dat afspraken niet vrijblijvend zijn en dat bij het niet nakomen van de verplichtingen de gemeente handhavend op kán treden.

C. Zie reactie onder zienswijze 1 onder C.

Gelet op het bovenstaande achten we deze zienswijze ongegrond en derhalve leidt deze niet tot een aanpassing van de omgevingsvergunning en/of de verklaring van geen bedenkingen.

3. Indiener 3

Zienswijze 3

- A. Het project is in strijd met het bestemmingsplan.
Dit gebied heeft een agrarische bestemming met landschappelijke waarde.
- B. Het project is in strijd met de functie van het gebied.
Het betreft een cultuurhistorisch waardevol gebied.
- C. Het project is een aantasting van het landschap en onze leefomgeving.
- D. Het betreft een uniek aaneengesloten weidegebied.
- E. Het betreft een gebied wat voor ons veel recreatieve waarde heeft.
- F. Wat ons betreft zou zonnepalen op de daken van bedrijfshallen en stallen een voor iedereen veel betere optie zijn.

Reactie zienswijze 3

- A. Als een aanvraag wordt ingediend voor de bouw van een bouwwerk of gebouw- in dit geval een zonnepark - en deze past niet binnen het bestemmingsplan en/of de onderliggende functies, wordt de aanvraag (op basis van art. 2.10, lid 2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, kortweg Wabo) tevens gezien als een aanvraag voor het planologisch strijdig gebruik als bedoeld in art. 2.1, lid 1, onderdeel c Wabo. Er wordt dan automatisch getoetst of de omgevingsvergunning verleend kan worden op basis van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3, Wabo.

De aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het buitenplans afwijken van het bestemmingsplan wordt getoetst aan aspecten zoals 'een goede ruimtelijke ordening', de milieuwetgeving (onder meer flora & fauna, ecologie en archeologie) en aan het Bouwbesluit. Voordat een omgevingsvergunning door het college van burgemeester en wethouders kan of mag worden verleend moet de raad van de gemeente eerst een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) hebben afgegeven. Dat gold bij de afgifte van een ontwerpomgevingsvergunning maar geldt ook voor de definitieve omgevingsvergunning.

Uit de ruimtelijke onderbouwing en diverse onderzoeksrapporten (op gebied van flora & fauna, ecologie en archeologie) - behorende bij de te verlenen ontwerpomgevingsvergunning en bij de definitieve omgevingsvergunning - blijkt dat het plan van dit zonnepark voldoet aan de geldende wet- en regelgeving en niet leidt tot een aantasting van natuurwaarden of anderszins.

Verder worden alle plannen getoetst aan onze Visie Grootschalige opwek van duurzame energie in Laarbeek. Deze visie is door de raad van onze gemeente vastgesteld op 3 oktober 2019.

- A. Zie reactie onder 3A
- B. Zie reactie onder 3A
- C. Zie reactie onder 3A
- D. Zie reactie onder 3A

- E. Wij beamen de recreatieve functie die dit gebied heeft. De bedoeling is ook dat het recreatief medegebruik verder versterkt zal worden. Daarover zijn afspraken gemaakt door de gemeente met ontwikkelaar middels een samenwerkingsovereenkomst (SOK), en het onderliggende communicatie- en participatieplan. Hierin zijn afspraken opgenomen inzake het betrekken van de omgeving (burgers uit de omgeving, instanties op het gebied van natuur, archeologie, waterschap) bij de nadere invulling van de plannen. Verder wordt ontwikkelaar ook gehouden aan afspraken op het financiële vlak. Deze afspraken zijn niet vrijblijvend en kunnen desnoods worden afgedwongen. Wij hopen echter dat ontwikkelaar en allerlei burgers en partijen uit de omgeving samen komen tot een verdere verfraaiing van het buitengebied.

Voor 1 maart 2021 zal ontwikkelaar een profijtplan dienen aan te leveren ter goedkeuring van de gemeente. In het profijtplan worden de uitkomsten uit de omgevingsdialoog (zoals beschreven in het communicatie- en participatieplan) door de ontwikkelaar vastgelegd.

- F. De landelijke wetgeving verplicht niet tot het toepassen van de aangehaalde 'zonneladder'. Wel is in artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening de zogenaamde 'ladder voor duurzame verstedelijking' opgenomen. De ladder voor duurzame verstedelijking is echter alleen van toepassing op stedelijke ontwikkelingen. Het realiseren van een zonnepark in landelijk gebied kwalificeert zich volgens de jurisprudentie echter niet als stedelijke ontwikkeling in de zin van het Besluit ruimtelijke ordening, evenals andere voorzieningen in het kader van de energieopwekking en - distributie, zoals een windturbinepark of een transformatorstation. Een zonnepark leent zich, evenals een windturbinepark, bij uitstek niet goed om in het bestaand stedelijk gebied te realiseren. Zoals indiener ook terecht aangeeft staat de gemeente voor een grote opgave qua energie opwek- en distributie. betekent niet dat een project dat 'lager op de ladder' staat niet overwogen kan worden, maar wel dat er dan kritischer gekeken zou moeten worden naar de wenselijkheid van het project. Voor alle projecten geldt dat de locatiekeuze en ruimtelijke inpassing goed dienen te worden onderbouwd. Dit is gebeurd in deze.

In de inleiding van onze visie Grootschalige Opwek van duurzame energie in Laarbeek wordt aangegeven dat grondgebonden zonneparken een belangrijk onderdeel kunnen vormen van de toekomstige energiemix in Laarbeek: de capaciteit van onze daken voor zonnepanelen en de mogelijkheden voor windmolens of andere technologieën zijn op dit moment niet voldoende om onze doelen te behalen. Ondanks de beperkte capaciteit van dakoppervlakken in Laarbeek, heeft plaatsing op daken wel de voorkeur boven grondgebonden zonneparken. Daarnaast gaat de voorkeur uit naar plaatsen waar andere functies zo min mogelijk in de verdrukking komen. We volgen hierbij de Zonneladder en de Ladder voor duurzame verstedelijking, die een 'ladder' van wenselijkheid aangeven voor de locatie van zonnepanelen. Deze volgorde is: daken (zowel in het stedelijk als landelijk gebied), industrieterreinen, kernrandzones, erven van agrarische bedrijven c.q. binnen het bouwblok, langs infrastructuur, voormalige stortplaatsen (voor zover niet ingericht als natuurgebied), landbouwgrond (dubbelgebruik), landbouwgrond (enkelgebruik) en tenslotte natuurnetwerken.

Gelet op het bovenstaande achten we deze zienswijze ongegrond en derhalve leidt deze niet tot een aanpassing van de omgevingsvergunning en/of de verklaring van geen bedenkingen.

Zonnepark de Blauwe Poort

4. Indiener 4

Zienswijze 4

- A. Het project is in strijd met het bestemmingsplan.
- B. Dit gebied heeft een agrarische bestemming met landschappelijke waarde.
- C. Het project is in strijd met de functie van het gebied.

- D. Het betreft een cultuurhistorisch waardevol gebied.
- E. Het project is een aantasting van het landschap en onze leefomgeving.
- F. Het betreft een uniek aaneengesloten weidegebied.
- G. Het betreft een gebied wat voor ons veel recreatieve waarde heeft.

Reactie zienswijze 4

- A. Zie reactie onder 3
- B. Zie reactie onder 3
- C. Zie reactie onder 3
- D. Zie reactie onder 3
- E. Zie reactie onder 3
- F. Zie reactie onder 3

Gelet op het bovenstaande achten we deze zienswijze ongegrond en derhalve leidt deze niet tot een aanpassing van de omgevingsvergunning en/of de verklaring van geen bedenkingen.

5. Indiener 5 Waterschap Aa en Maas

Zienswijze 5 (pro forma)

Het waterschap heeft bedenkingen tegen de voorgenomen zonneweide die gelegen is naast 'Waterhouderij de Blauwe poort' en dan met name over de landschappelijke inpassing hiervan.

Het waterschap vraagt aan de gemeente om meer tijd te geven om haar bedenkingen nader te onderbouwen en daarom dient zij pro forma bedenkingen in tegen de ontwerp-beschikking. Het waterschap geeft aan zo spoedig mogelijk haar nadere motivering te geven danwel ons mede te delen of zij haar bedenkingen intrekt.

Reactie zienswijze 5

De zorgen van het waterschap worden ook door ons onderkend.

Betreffend landschapsinrichtingsplan met meervoudig ruimtegebruik dient, nadat het inpassingsplan nader is uitgewerkt, nog door ontwikkelaar ter finale goedkeuring aan de gemeente te worden overlegd. Dit landschapsinrichtingsplan met meervoudig ruimtegebruik zal zodra de gemeente hiermee heeft ingestemd als bijlage aan de anterieure overeenkomst worden gehecht en maakt daar dan expliciet onderdeel van uit. In het landschapsinrichtingsplan met meervoudig ruimtegebruik wordt een zone van minimaal 25 meter breed langs de Boerdonkse Aa opgenomen die blijvend wordt ingericht. Over de inrichting moet overeenstemming zijn bereikt met het Waterschap Aa en Maas en moet de gemeente haar finale-akkoord hebben gegeven.

Het waterschap en de gemeente zitten inhoudelijk op dezelfde lijn: er moet meer zekerheid bestaan over de daadwerkelijke inrichting van de 25 meter zone langs de Boerdonkse Aa. Het alleen 'vrijhouden' van de strook, zoals ontwikkelaar eerder heeft voorgesteld, is onvoldoende. Dat wordt in de anterieure overeenkomst vastgelegd, tenzij ontwikkelaar óf grondeigenaar overeenkomt de strook aan het waterschap of de gemeente te verkopen. In dat geval wordt de verantwoordelijkheid van het inrichten van deze zone overgedragen aan de koper en is anderszins de inrichting van deze zone gewaarborgd.

Gezien het feit dat het hier gaat om een pro-forma zienswijze wordt het waterschap in de gelegenheid gesteld om deze binnen twee weken op inhoudelijke gronden nader aan te vullen.

6. Indiener 6

Zienswijze 6

- A. Zolang daken niet vol liggen is indiener tegen het zonnepark op deze locatie. Ook is indiener van mening dat het netwerk zwaar belast gaat worden, waardoor mogelijk daken moeten wachten waar zonnepanelen op zouden kunnen komen. Omdat indiener op een verzwaaring van het netwerk moet wachten, wat zeer lang kan gaan duren, is hij tegen dit plan.

- B. Indiener vindt een zonnepark niet in de omgeving passen en vindt het een lelijk project in een mooi landbouw/natuur gebied. Indiener zegt daar zicht op te hebben en daar niet blij mee te zijn.
- C. De waterberging en waterhouderij De Blauwe Poort wil vogels trekken, maar de panelen ernaast schrikt ze juist af.
- D. Indiener zegt nog meerdere argumenten te hebben, maar is allereerst van mening dat een goede dialoog met de omgeving nodig is i.p.v. een wazige videovergadering via internet door corona.

Reactie zienswijze 6

- A. Zie reactie onder 2A (nb deze reactie geldt ook voor zonnepark de Blauwe Poort).
- B. Zie reactie onder 1B. In aanvulling daarop geldt dat in het landschapsinrichtingsplan met meervoudig ruimtegebruik een zone van minimaal 25 meter breed langs de Boerdonkse Aa opgenomen wordt die blijvend wordt ingericht. Over de inrichting moet overeenstemming zijn met Waterschap Aa en Maas en Gemeente (nader overleg volgt nog). Deze zone maakt onderdeel uit van het landschappelijk inpassingsplan, maar moet nog nader ingevuld worden. Dit is een verantwoordelijkheid van de ontwikkelaar, want het landschappelijk inpassingsplan hoort bij het project/de vergunning. Een alternatief is om het eigendom van deze strook over te dragen aan Waterschap of de gemeente waarmee ook de verantwoordelijkheid voor de inrichting en het beheer en onderhoud bij waterschap/gemeente komt te liggen.
- C. Over deze zienswijze merken wij het volgende op: In het document 'Bijlage_B_natuuronderzoek_pdf.pdf', behorende bij het (ontwerpbesluit omgevingsvergunning) wordt aangetoond dat wanneer de werkzaamheden buiten het vogelbroedseizoen plaatsvinden of wanneer er vooraf een controle is op broedgevallen er geen negatieve effecten ten aanzien van vogels zijn.

Tevens is in het document 'ruimtelijke onderbouwing met toelichting aanvraag' aangegeven dat de ligging naast waterberging en -houderij 'de Blauwe Poort Laarbeek' kansen biedt om bestaande agrarische, ecologische, landschappelijke en recreatieve functies gecombineerd met educatieve elementen te versterken en uit te breiden. Onder en tussen de panelenrijen wordt bloemen- en kruidenmengsels toegepast die ruimte bieden voor insecten (waaronder bijen- en vlindersoorten) en waartussen akkervogels (en wellicht weidevogels) zich kunnen nestelen. Vrijwillig weidevogelbeheer kan worden toegepast om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk soorten zoals de kievit, wulp en scholekster zich vestigen. Voor de veiligheid van bezoekers en om vandalisme en diefstal tegen te gaan wordt er een hekwerk om delen van de zonneweide geplaatst. Het hekwerk kan als voordeel hebben dat akkervogel- en eventuele weidevogelnesten beschermd zijn tegen vossen.

- D. Wij zijn het met indiener eens dat een nadere dialoog tussen hem en de ontwikkelaar van zeer groot belang is voor het slagen van het project omdat dergelijke plannen zonder draagvlak niet succesvol zijn.

Voor het overige wordt verwezen naar de reactie onder 1C die ook van toepassing is op zonnepark de Blauwe Poort.

Gelet op het bovenstaande achten we deze zienswijze ongegrond en daarom leidt deze niet tot een aanpassing van de omgevingsvergunning en/of de verklaring van geen bedenkingen.

Het college van burgemeester en wethouders,

de gemeentesecretaris van Laarbeek,

de burgemeester van Laarbeek,

J.W.M. van de Ven

F.L.J. van der Meijden